

Ob robu pripisane

★ SMISLU LATOVŠČINE jugoslovanskih komunistov ni lahko slediti; v svoji dvoličnosti in ustrežanju na vse strani ne vedo, kako se pred svetom smešijo. Pred tedni sta bila Bebler in Dedijer kot poslušalca na zborovanju socialistov v Rangunu na Burmi, kjer sta poslušala govore Attleeja in drugih socialističnih voditeljev iz svobodnih in demokratičnih dežel, ki so vražijo in odklanjajo totalitarne režime. Pri tem sta sverale socialisti, naj nikar ne nasledijo Sovjetski zvezi, ki da hoče zaslužiti svet. — Te dni je govoril Dedijer na zborovanju Lj. fronte v Jugoslaviji, kjer je pozival svetovne socialiste, naj nastopijo proti politiki obeh sil — Sovjetske zveze in — Združenih držav. Ob času, ko se Tito pripravlja v goste k angleški kraljici in ko drži vrečo odprto za daci in rove Zapada, poziva socialiste sveta v boj i proti Vzhodu i pro-jarjene ljudske množice ki je vdrila na dvorišče njegove hiše. Vzrok za to pobuno proti Mossadeghu je dal šah, ki je rekel, da namerava odpotovati iz dežele, kjer mu dela Mossadegh nadaljni obstoj nemogoč.

★ VEST, da je Tito priznal poraz svojega prizadevanja za komektivizacijo, t. j. podržavljenje jugoslovanskega kmetijstva, — predstavlja velik mejnik v povojni zgodovini Jugoslavije. — Trdovratni odpor jugoslovanskih kmetov pomeni zmago nad surovimi in neusmiljenimi komunističnimi metodami, ki so stremele za "socializmom na vasi", popolnim usuiženjem kmetov, ki je imel postati dinar na svoji zemlji. — Le kaj je postalo iz brigadirjev in brigad, koscev in grabljic, ki so se kakor soldaški redovi od trobentanju trobentačev strumno kretali po travnikih in poljih, kakor smo brali v zanosnih vesteh "Slov. poročevalca" in "Lj. pravice"? Bože, koliko tragedij in komedij je v zadnjih kratkih nekaj letih že doživelo težko izkušano slovensko ljudstvo!

★ USODNA OBLETNICA. — Pretekli teden pred petimi leti je češkoslovaški predsednik dr. Edvard Beneš prisiljen podpisal v Pragi dokument, s katerim je razpustil demokratični parlament ter imenoval nov kabinet komunistov in njihovih sopotnikov. Pred češkoslovaško je v tistem trenutku padla železna zavesa. Nekaj mesecev pozneje je Beneš umrl in komunist Gottwald je postal predsednik. In trije glavni Gotwaldovi pomočniki — Clementis, Slansky in Geminder — so morali na vešala, kamor jih je po ukaz svojih kremelskih gospodarjev poslal — Gottwald. . .

★ "PROSVETA" pravi, da so Vatikan, sen. McCarthy in begunci krivi, da niso ljubljanski pevci dobili dovoljenja za prihod v Ameriko. Mi ne vemo, kaj je na stvari. Ampak če je res, potem Prosveta priznava, da imajo Vatikan, McCarthy in begunci dober del več vpliva v Washingtonu kakor ga ima odbor, ki jih je spravljal sem. Mar ni to žalostno, primaruha?

★ "PAVLHA", ljubljanski humoristični list, pravi, da so vse priprave za prihod pevcev iz Ljubljane v Ameriko vodile "tri Pepce" v Clevelandu. . . No, potem se ni čuditi!

★ KAKOR SLISIMO, je bilo za koncert ali koncerte ljubljanskega okteta prodanih že mnogo vstopnic in nabranih mnogo glasov, ki so stali vse od \$5 do

OBSODBA SOVJETSKE ZVEZE
SOGLASNO POTRJENA

Senat je soglasno odobril resolucijo, ki obsoja zločina dejanja Sovjetije. — Senat je naročil Eisenhowerju, naj predloži resolucijo Združenim narodom.

WASHINGTON. — V petek popoldne je senat soglasno odobril resolucijo, ki obsoja Sovjetsko zvezo zaradi njenih pre-

Mossadegh je pribežal
v parlament iskal
zaščite

TEHERAN, Iran. — Iranski premier in diktator Mohamed Mossadegh je v noči od sobote na nedeljo pribežal iz svoje rezidence v pajami (v samih "gatah" kakor pravimo v ljudski govorici), ker se je ustrašil razjarjene ljudske množice ki je vdrila na dvorišče njegove hiše. Vzrok za to pobuno proti Mossadeghu je dal šah, ki je rekel, da namerava odpotovati iz dežele, kjer mu dela Mossadegh nadaljni obstoj nemogoč.

Premier jo je tako urno porisral iz svojega doma, da ni imel niti časa, da bi si posadil na glavo svoj fes in se oblekel. Ko je pribežal v parlament, je ukazal, naj mu prinese tja posteljo in hrano.

Ljudstvo postaja s tem starim jokavim diktatorjem čedalje bolj nezadovoljno, ker v svoji tamoglavosti ne dela nobenih kompromisov ter je pritiral deželo na rob prepada, dčim stoje bogate zaloge olja nedotaknjene.

Velika nesreča v Clevelandu; roditelja štirih
otrok ubita

CLEVELAND. — V soboto zjutraj sta bila na mestu ubita zakonca Stanley in Celia Olsevska, stanujoča na E. 53 St. ko je avto, v katerem sta se vozila, kolidiral v Maple Hts. z nekim drugim avtomobilom.

Nesreča se je zgodila na Dunham Rd. in Broadway. Težko ranjena pa je bila v tej nesreči 22-letna Mrs. Christine Sarnecki, stanujoča na 9800 Aetna Rd. Ubila zakonca zapuščata štiri otroke.

Kanada bo dala Angliji
les

TORONTO. — Kanada bo dala Angliji dovolj lesa, da se bo lahko pozidalo vse domove, ki so bili ob zadnji poplavi uničeni ali poškodovani.

SNOW

Vremenski
prerok
pravi:

Danes bo namelo štiri palce snega. Vetrovno in mrzlo podnevi in ponoči.

\$100. Ampak prodajali so medvedovo kožo, ki je medved še v brlogu tičal! Pa naj še kdo reče, da je življenje v naši dolgi napredni vasi pusto in enolično! ★ EPILOG: Nek pameten slov. mož je tole polomijado čisto logično takole pojasnil "Če so pevci komunisti, jih ameriška vlada ne pusti v Ameriko, če niso komunisti jih pa Tito ne pusti iz Jugoslavije" . . .

Komunist izstopil
iz partije zaradi
zadeve Rosenbergov

Partija je ukazala komunistom, da morajo delovati za rešitev Rosenbergov.

QUEBEC. — Časopis L'Action Catholique poroča, da je P. Walsh, delavski organizator v Quebecu, izjavil, da je izstopil iz komunistične partije, ker je slednja ukazala svojim članom, da morajo delovati in agitirati za rešitev oz. pomilostitev Rosenbergov, "da se zaščiti komunistična špijonaža." Kakor znano, sta zakonca Rosenberg obsojena v smrt na električnem stolu.

"Ne jaz ne moji prijatelji nismo imeli ničesar proti temu, če se poskuša izposlovati njuno pomilostenje pred sodiščem", je rekel Walsh, "toda ukaz partije se je glasil, da ju je treba rešiti za vsako ceno smrti na električnem stolu, "da se zaščiti komunistično špijonažo", je rekel. —

Partija je trdila, da če bi bila zakonca Rosenberg usmrčena, bo v bodočnosti mnogo težje rekrutirati vohune, ki bi se vsak bal, da ga zadene usoda Rosenbergov". — Walsh je dalje izpovedal, da imajo komunisti nalogo dinamitirati tovarne in elektrarne ter požigati gozdove v slučaju vojne s Sovjetsko zvezo.

PREGANJANJE grško - ortodoksnih skupin. — ZAPIRANJE katoliških prelatov. — PREGANJANJE protestantov. — ZATIRANJE muslimanov. — PREGANJANJE in razseljevanje etničnih skupin v Poljski, Ukrajini, na Baltiku in v balkanskih državah kakor tudi v mnogih drugih pokrajinah, ki so pod sovjetsko nadvlado.

POVEČANE PERSEKUCIJE ljudstev judovske vere. — Senatorji so izjavili, da nočejo, da bi resolucija služila samo kot predmet debate pred Združenimi narodi. Člani ameriške delegacije Združenih držav morajo storiti vse, kar je v njihovih močeh, da se na podlagi te resolucije zavzame potrebna akcija.

Senator Wiley je dejal, da ni izključeno, da so komunisti sami podtekli bomo v sovjetskem poslanstvu v Tel Avivu, da sprožijo protizidovske pogrome, ki so jih nameravali od vsega početka sprožiti.

"Kjer je ena vera v nevarnosti, ni nobena vera varna", je rekel senator Wiley. "Despotizem, ki si danes prizadeva uničiti integriteto ene etnične skupine, bo jutri napadel druge skupine."

BERLIN. — Med 1800 begunci, ki so 25. februarja pribežali iz Vzhodne Nemčije v zapadni Berlin so bili tudi štirje komunistični uradniki.

Redeči uradniki beže v zapadni Berlin

BERLIN. — Med 1800 begunci, ki so 25. februarja pribežali iz Vzhodne Nemčije v zapadni Berlin so bili tudi štirje komunistični uradniki.

BERLIN. — Med 1800 begunci, ki so 25. februarja pribežali iz Vzhodne Nemčije v zapadni Berlin so bili tudi štirje komunistični uradniki.

BERLIN. — Med 1800 begunci, ki so 25. februarja pribežali iz Vzhodne Nemčije v zapadni Berlin so bili tudi štirje komunistični uradniki.

BERLIN. — Med 1800 begunci, ki so 25. februarja pribežali iz Vzhodne Nemčije v zapadni Berlin so bili tudi štirje komunistični uradniki.

Dr. Aleš Bebler, ki se je pred vidovdanskim sovjetskim preletstvom l. 1948 podpisoval "Aeksi", ob podpisu zavezniške pogodbe med Nemčijo in Sovjeti l. 1939 pa Baebler, je pričel pisati svoje spomine.

V "Primorskem dnevniku" je današnji Aleš, katerega ded je bil švicarski Nemec in po protestantovsko krščen žid, očel katolik, on sam pa trenutno se je brezverec, napisal svoja tri srečanja z Molotovom. Življenje potomca švicarskih najemnikov, kakor nam že sam uvod njegove karakteristike zgovorno izpričuje, je v resnici pester in pustolovski. Kakor je Aleš v liniji svojega poretka doživljal narodnostne in verske preobrazbe s tem neovrgljivo izpričal svoj "internacionalizem", tako poteka tudi njegovo poklicno življenje. Kot izrazit re-

STRNITEV KONGRESA
OB STRANI PREDSEDNIKA

Državni tajnik je apeliral na kongres, naj soglasno potrdi predsednikov opoved krivičnih pogodb, na katerih podlagi je Sovjetija zaslužila celotne narode.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je predložil kongresu obtožbo Sovjetije in njene "perverzije" jaltskega in potsdamskega sporazuma.

Državni tajnik Mr. Dulles je nato v predsednikovem imenu apeliral za nestransko edinostvo in za soglasno potrditev predsednikove obdolžbe Sovjetije.

Državni tajnik je, 1. priporočil republikancem, naj ne nasprotujejo kongresni odobritvi neizpremenjenega Eisenhowerjevega besedila resolucije, ki obtožuje Sovjetsko zvezo "zaslužnja" celih narodov z maličenjem jaltskih in potsdamskih sporazumov, ki sta jih v imenu Združenih držav podpisala Roosevelt in Truman.

Predsednikova poslanica izjavlja, da Zdr. države nikoli ne pristanejo na taka zasužnjevanja, toda ne vali krivde na predsednika Roosevelta in Trumana.

Pozaba preteklosti, delo za bodočnost

2. Mr. Dulles je apeliral na kongres, naj pozabi na preteklost in se osredotoči na bodočnost, zato naj sprejme predsednikov poslanico s tako večino, da se bo ves svet zavedel, da Zdr. države ne bodo nikoli pristale na take "internacionalne sporazume", s katerimi prihajajo ljudstva Evrope in Azije pod "sovjetsko despotstvo."

Če sprejme kongres to poslanico oz. resolucijo z "dejanskim soglasjem", je rekel Mr. Dulles, bi tvorilo tako sprejeto "največjo jamščino za mir". To bi bilo dejanje, ki bi odmevalo "skozi vekove ter bi zadobilo o no zgodovinsko važnost, kakršna sta zadobili Izjava neodvisnosti in Monroejeva doktrina."

Akcija zasluži podporo vseh "Kar predsednik želi", je rekel Mr. Dulles, "je svečan akt posvetitve dela bodočnosti. To je akt, ki potrebuje in zasluži podporo obeh velikih strank. Zato, vas prosim, ne pričenjajmo v sedanjem svečanem trenutku z novimi debatami o napakah preteklosti, temveč de-

in odobranjem poslušaj Attleejeve lekcije o svobodi in demokraciji socialističnih svetovnih gibanj in opozarja burmske upornike, naj ne nasledajo sovjetskim potegavščinam. Kakšna škoda, da prihaja Aleš tako kasno s svojimi priporočili in da bdo Attleejeve nauke na domaći meji zaplenili. Sicer pa vemo, da Alešu ni za te nauke, pač pa za svoj vedno prazni lonček častihlepija in političnih špekulacij.

Po tem kratkem uvodu se vrnilo k enemu njegovih treh srečanj z Molotovom. Prvo srečanje, pravi Aleš, spada v razdobje l. 1946, ko je Aleš kot jugoslovanski delegat na mirovni konferenci v Parizu obnavljal svoje spomine po junaškem begu iz Španije. V Parizu so takrat vlekli bodoče meje med Jugoslavijo in Italijo. Zavezniki Amerikanci, Angleži, Francozi in Rusi so vsak zase črtali po zemljevidih predloge za razmejitev med Jugoslavijo

in Italijo. Rusi, katerim so bili Jugoslovani popolnoma pod peto, so v začetku podpirali jugoslovanske zahteve. Kar čez noč pa je Molotov — tako pravi Aleš Bebler — Kardelju sporočil, da je sprejel francosko črto. "Nekdo izmed zapadnih diplomatov mi je pozneje rekel, da ni nihče razumel te sovjetske poteze, da se nihče ni nadejal, da bo Molotov pristal na francosko črto, in je dodal "Če bi Molotov vztrajal samo še teden dni, bi vi dobili vsaj Gorico."

V svobodnih državah, kjer upravljajo države od ljudstva postavljeni državniki, ki nekaj vedo o domoljubju in značajnosti ter zlasti o moški besedi, se taki državniki vsaj simbolično uprejo besedolomstvu nezvestega zaveznika in diktatorja velikih tem, da enostavno — odstopijo.

Kardelj in Aleš Bebler pa sta sovjetsko pilulo molče pogoltnila v zavesti, da je minisrski stolček pač več vreden kakor Gorica.

Kardelj in Aleš Bebler pa sta sovjetsko pilulo molče pogoltnila v zavesti, da je minisrski stolček pač več vreden kakor Gorica.

Kardelj in Aleš Bebler pa sta sovjetsko pilulo molče pogoltnila v zavesti, da je minisrski stolček pač več vreden kakor Gorica.

Kardelj in Aleš Bebler pa sta sovjetsko pilulo molče pogoltnila v zavesti, da je minisrski stolček pač več vreden kakor Gorica.

Kardelj in Aleš Bebler pa sta sovjetsko pilulo molče pogoltnila v zavesti, da je minisrski stolček pač več vreden kakor Gorica.

Kardelj in Aleš Bebler pa sta sovjetsko pilulo molče pogoltnila v zavesti, da je minisrski stolček pač več vreden kakor Gorica.

Kardelj in Aleš Bebler pa sta sovjetsko pilulo molče pogoltnila v zavesti, da je minisrski stolček pač več vreden kakor Gorica.

Kardelj in Aleš Bebler pa sta sovjetsko pilulo molče pogoltnila v zavesti, da je minisrski stolček pač več vreden kakor Gorica.

Kardelj in Aleš Bebler pa sta sovjetsko pilulo molče pogoltnila v zavesti, da je minisrski stolček pač več vreden kakor Gorica.

Razne drobne novice
iz Clevelanda in
te okolice

Redna seja — Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ ima jutri, v torek, ob 7:30 redno sejo v zborovalnih prostorih šole sv. Vida.

Seja — Klub društev AJC na Recher Ave., ima nocoj ob osmih sejo. Zastopniki so prošeni, da se seje gotovo udeležijo.

Dober zaslužek — Tovarna Jack & Heintz na 17600 Broadway, išče delavce, izučene in neizučene. Zaslužek in delovni pogoji so ugodni. Dela se v več zmenah. Delovni urad je odprt od ponedeljka do petka vsak dan od 8. ure zj. do 5. pop. v soboto od 8. zj. do 1. pop., v nedeljo od 10. dop. do 2. poldne. Prometne zveze s tovarno so ugodne.

Pismo ima v uradu — našemu uradu ima pismo ga. Amalija Mulc, 1079 E. 68 St., Cleveland, O., piše ji Doroteja Friedhofer iz Begun pri Cerknici v Jugoslaviji.

Rojenice — Mr. in Mrs. Frank Knaus, Jr., 935 E. 223 St., Euclid, se je rodil 19. feb. sin, ki so ga krstili na ime Dale Edward. Je tretji otrok v družini. Stara mati in stari oče so Mr. in Mrs. V. Mavko iz Madison, O., ter Mr. in Mrs. F. Knaus, Sr., Nicholas Ave., Euclid.

Zaroka — Mr. in Mrs. Ed. Koss, 21801 Fuller Ave., Euclid, naznanjata zaroko svoje hčere Marilyn Therese Koss z Mr. Anthony F. Lekan, sinom Mr. in Mrs. Joseph Lekan s 3568 E. 81 St. Poroka je predvidena za junij. Častitamoi!

Važna seja — Nocoj ob osmih bo v šoli sv. Vida važna seja društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ. Pobiranje asesmenta od šeste ure naprej.

Slovenska pisarna 6116 Glass Ave., Cleveland, O. Telefon: EX 1-9717

ŠOLA (Slovenska sobotna). Vsi otroci naj se zelo dobro na pamet naučijo pesmi "Po rajju Jezus hodi" in "Dom slovenski."

To je naloga za vse skupine. Otroci so dobili lističe s temi pesmimi s seznamom duhovnih rožic za duhovni šopek.

Figl zopet izvoljen DUNAJ. Leopold Figl je bil ponovno izvoljen za kanclerja avstrijske vlade.

NAJNOVEJŠE VESTI CLEVELAND. — Proslavo 150-letnice sprejema države Ohio v ameriško Unijo so proslavile ohijske katoliške škofije s pontifikalnimi mašami.

PO DRŽAVAH Wyo., Mo., Colorado, Kansas in v centralnem Illinoisu je namelo od osem do deset palcev snega.

MONAKOVO. — Zaradi izjalovitve komunistične poljedelske politike grozi Poljski, češkoslovaški in Madžarski lakota.

VATIKAN. — Papež Pij XII. praznuje danes 77-letnico svojega rojstva in 14-letnico svoje izvolitve za pglavarja katoliške Cerkve.

MIAMI, Fla. — Tukaj je umrl Hartwig N. Baruch, 84 let stari brat državnika Bernarda Barucha.

Kako so komunisti zapravili Gorico

V tržaški "DEMOKRACIJI" beremo tele zanimive ugotovitve:

Dr. Aleš Bebler, ki se je pred vidovdanskim sovjetskim preletstvom l. 1948 podpisoval "Aeksi", ob podpisu zavezniške pogodbe med Nemčijo in Sovjeti l. 1939 pa Baebler, je pričel pisati svoje spomine.

V "Primorskem dnevniku" je današnji Aleš, katerega ded je bil švicarski Nemec in po protestantovsko krščen žid, očel katolik, on sam pa trenutno se je brezverec, napisal svoja tri srečanja z Molotovom. Življenje potomca švicarskih najemnikov, kakor nam že sam uvod njegove karakteristike zgovorno izpričuje, je v resnici pester in pustolovski. Kakor je Aleš v liniji svojega poretka doživljal narodnostne in verske preobrazbe s tem neovrgljivo izpričal svoj "internacionalizem", tako poteka tudi njegovo poklicno življenje. Kot izrazit re-

in odobranjem poslušaj Attleejeve lekcije o svobodi in demokraciji socialističnih svetovnih gibanj in opozarja burmske upornike, naj ne nasledajo sovjetskim potegavščinam. Kakšna škoda, da prihaja Aleš tako kasno s svojimi priporočili in da bdo Attleejeve nauke na domaći meji zaplenili. Sicer pa vemo, da Alešu ni za te nauke, pač pa za svoj vedno prazni lonček častihlepija in političnih špekulacij.

Po tem kratkem uvodu se vrnilo k enemu njegovih treh srečanj z Molotovom. Prvo srečanje, pravi Aleš, spada v razdobje l. 1946, ko je Aleš kot jugoslovanski delegat na mirovni konferenci v Parizu obnavljal svoje spomine po junaškem begu iz Španije. V Parizu so takrat vlekli bodoče meje med Jugoslavijo in Italijo. Zavezniki Amerikanci, Angleži, Francozi in Rusi so vsak zase črtali po zemljevidih predloge za razmejitev med Jugoslavijo

in Italijo. Rusi, katerim so bili Jugoslovani popolnoma pod peto, so v začetku podpirali jugoslovanske zahteve. Kar čez noč pa je Molotov — tako pravi Aleš Bebler — Kardelju sporočil, da je sprejel francosko črto. "Nekdo izmed zapadnih diplomatov mi je pozneje rekel, da ni nihče razumel te sovjetske poteze, da se nihče ni nadejal, da bo Molotov pristal na francosko črto, in je dodal "Če bi Molotov vztrajal samo še teden dni, bi vi dobili vsaj Gorico."

V svobodnih državah, kjer upravljajo države od ljudstva postavljeni državniki, ki nekaj vedo o domoljubju in značajnosti ter zlasti o moški besedi, se taki državniki vsaj simbolično uprejo besedolomstvu nezvestega zaveznika in diktatorja velikih tem, da enostavno — odstopijo.

Kardelj in Aleš Bebler pa sta sovjetsko pilulo molče pogoltnila v zavesti, da je minisrski stolček pač več vreden kakor Gorica.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 42 Mon., March 2, 1953

Amerika postaja odločnejša

Med zadnjo volilno borbo so republikanci kaj spretno izbrabljali za svojo zmago proti demokratom težave naše zunanje politike, kateri so očitali, da je okostenela, nemoralna in premalo napadalna proti svetovnemu komunizmu.

Ti očitki so bili vsekakor vsaj delno opravičeni, dasi jih ne bi bili smeli nalagati na grbo le demokratom, ker je bila naša zunanja politika bipartijska, to se pravi, da sta pri njej sodelovali obe stranki. Zdi se, da je bila naša zunanja politika vse preveč odvisna od zaveznikov, ali vsaj preveč obzirna do njih. Naša navezanost na angleško-kramarsko in poštimovalno politiko je zelo škodila našemu ugledu ter zakrivila naše neuspehe. V Koreji smo šli v vojno, da brani mo pravice in svobodo južne Koreje, toda radi zaveznikov nismo smeli voditi vojne do zmage, kar je bilo po sodbi naših generalov mogoče. Med tem, ko se mi bijemo v krvavi vojni s svetovnim komunizmom na Koreji, pa Angleži lepo kupčujejo s sovražniki in jim v množicah dobavljajo material, ki je potreben za vojno. Ko bi bila Amerika sama brez Angležev vodila vojno v Koreji skupno z Južnokorejci, bi najbrž danes že ne bilo nobenega sovražnika v Koreji več. Zdi se, da smo se dali posebno radi ljubih zaveznikov zavesti v naravnost nespametna pogajanja za premirje s sovražnikom, ki je ta pogajanja nujno potreboval, da se je med tem časom vojaško okrepil in pripravil. Kdor je poznal komunizem in njegovo taktiko, ta je takoj od začetka vedel, da je bila tedaj od komunistov ponujana roka le maneuver, ki naj bi preprečil njih poraz. Svobodni svet še danes ne pozna komunizma in se da tako kaj pogosto voditi za nos. Toda naša država je bila skoro prisiljena od zaveznikov in se je morala podati v ta pogajanja, tako vsaj zgleđa.

Te dni se je pričelo znova zborovanje Združenih narodov v New Yorku. Naš prezident je imenoval v to mednarodno organizacijo nove zastopnike naše države, svoje zaupnike. Ti bodo torej morali sedaj pokazati, da niso bile obljube republikancev med volilno borbo, da bodo nastopali bolj odločno proti svetovnemu komunizmu, le prazna volilna propaganda.

Kdor je namreč dosedaj zasledoval potek dogodkov pri zborovanju ZN je moral ugotoviti z žalostjo, da je bila sovjetska delegacija večinoma v ofenzivi, naravnost napadalna, dočim se je naša delegacija kar skoro preveč držala diplomatskih manir. Komunisti razume le en dokaz, to je udarec s pestjo po mizi in odločen odpor. Komunisti so dosedaj izbrabljali svoje nastope pri ZN le za propagando in pa zato, da so druge vodili za nos. Zdaj je nujno potrebno, da tudi naše zastopstvo prične nastopati odločno, iniciativno in napadalno. Po vseh znakih sodeč se naša delegacija pripravlja za tak nastop.

Najbolj očiten znak za napadalno nastopanje pri zborovanju ZN je dejstvo, da je naša delegacija razdelila med vse druge delegacije tiskano poročilo našega parlamentarnega odseka za preiskavo zločina v Katynu. Iz tega bi se dalo sklepati, da bo spravila ta predmet na dnevni red pri obravnavah. To bi bila zelo zanimiva razprava, ki bi razkrinkala množične pokolje, ki so jih med vojno zakrivali Sovjeti.

Priliko za oster nastop proti svetovnemu komunizmu bo dala tudi obravnava Koreje, ki je že na dnevnem redu tega zborovanja. Kakor je znano, je bila pri zadnjem zasedanju sprejeta posredovalna resolucija Indije, ki pa so jo komunisti odklonili ter s tem pokazali, da jim ni za mir na Koreji. Naša delegacija bi morala sedaj pritisniti komuniste ob zid razkrinkati vso zahrbtnost in napadalnost komunizma, ki je zakrivil korejsko vojno. Tu bi bilo na mestu, da bi se ameriška delegacija postavila na odločno stališče: Ali naj svetovni komunizem ustavi sovražnosti, ali pa naj zastopniki komunističnih držav odidejo iz Združenih narodov.

Na dnevnem redu tega zborovanja bo tudi vprašanje grških otrok, ki jih še sedaj drža okrog 3000 komunistične države, ki so jih med domačo vojno odvedle iz Grčije. To je velika sramota, da še sedaj po tolikih debatah niso vrnili otrok staršem. To ni le sramota za komunistične roparje otrok, marveč za ZN same, ker se zadeva toliko časa ne reši.

Vse kaže, da bodo Sovjeti nastopili kot tožitelji proti Združenim ameriškim državam, da se vtikajo v notranje zadeve drugih narodov. Za to svojo obtožbo imajo Sovjeti dovoljen dokaz, ker je bilo v senatu svoj čas sprejeto dopolnilo k zakonu o vzajemni varnosti, predlog Kerstena, da se otvori kredit 100 milijonov dolarjev za ustvaritev protikomunističnih bojnih oddelkov v okviru atlantske zveze. Vse kaže, da komunisti radi tega pripravljajo svoj napad pri sedaj Združenih narodov na Ameriko.

Vodja ameriške delegacije Mr. Lodge bo proti temu pač imel lahko stališče, če bo pokazal, kako so Sovjeti uničili baltske države, preselili cele narode. Proti temu barbarizmu je po pravilih Združenih narodov dovoljen nastop ne samo teh, marveč tudi kake posamezne države.

Delegacija Ameriških združenih držav bi kaj lahko tu-

di nastopila proti svetovnemu komunizmu radi preganjanja Judov, ki se sedaj sistematično vrši po vseh komunističnih državah.

Prilike bo torej dovolj, da ameriško zastopstvo pokaže svoje sposobnosti, da odločno nastopi in mrzli vojni proti svetovnemu komunizmu, ki ga je mogoče ustaviti le na ta način.

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — Ko sva z Juretom zadnjič govorila, kako kaj izgleda, ali pride kak konec korejske vojne ali ne, jaz njegove razlage nisem docela doumel. Razumel sem, da je Rusiji čisto prav in po godu, da se vojna v Koreji vleče naprej da ima med tem ona čas in priložnost za pospeševanje razširjenja komunizma v Evropi in po drugih delih sveta. Ob enem, da kopiči orožje vseh raznih vrst in se tako pripravlja ali na obrambo če potreba, ali pa za napad, kadar ji bo tako politično vreme kazalo. Ampak, da Kitajci tako trdovratno vstrajajo, to mi pa ni prav razumljivo, sme dajati Juretu zadnjo nedeljo, ko sem ga zopet obiskal.

Jure me je pri tej opazki šegavo pogledal, kakor bi hotel reči, Tonček, ti se imaš še marsikaj za učiti in res skoro nekaj takega mi je v svojem prvem stavku kar v obraz povedal rekoč:

"Tone, ti znaš gledati samo predse, kaj se pa za tvojim hrbtom godi, pa malo kedaj pogledaš. Taki so tudi mnogi ameriški državniki. Niso dovolj prebrani, kadar gredo s Stalinom političen 'poker' igrati. Že stari Rimljani so rekli, kdor hoče v politiko posegati, mora imeti dva obraza in na dva obraza mora znat gledati. Sovjetski cesar Stalin pa nima samo dva obraza, on jih ima sedem in kadar treba še več. Zato ni nikdar v tiskih ali zadregi, kadar je treba spremeniti politično linijo njegovemu 'pravovernemu' komunistu. Zato pa je komunizem danes tak, jutri pa tak. Na Ruskem tak, na Kitajskem pa tak, na Bulgarskem tak, kje v francoskih tajnih krogih pa tak. Kakor mu kaže tak je. Spletkari in šiva sem in tja. Kdor hoče z njim črešnje zobati, mora bit od sile prebrisan, drugače ga odnese prva sapa. Komunistični agentje, vzgojeni v Stalinovem duhu morajo znati biti, če treba, vse, kar čas in razmere zahtevajo. Danes so najradikalnejši protikršćanski borci, jutri, če tako kaže, ti korakajo v procesiji z najbolj strogimi terciarji samo če imajo tam pri liko širiti svoje zavajalne in slepilne nauke. Zato vidiš je res težko razumeti politiko komunistov."

"To je zelo zamegljeno obzorje v korejskem vprašanju, ki ga je res težko razumeti," sem odgovoril jaz.

Jure zopet povzame besedo in pojasnjuje:

"V interesu komunizma je, da se v svetu krize ustvarjajo. Kadar ljudje trpijo in gospodarsko propadajo in ni ničesar več v njihovih žepih, takrat so najbolj dostopni in sprejemljivi za razne nauke. Posebno še za take, ki jim kaj obljublajo, kakor n. pr. komunisti. To mnenje potrjujejo celo razmere med nami. Naši slovenski ljudje tu v Ameriki, tu v našem Jolietu celo ki jih vidiš ob nedeljah v cerkvah in vsaj za Božič in Velikonoč pri obhajilni mizi pa ti v pogovorih pravijo: Well, to da so doma malo bogate pristrigili ni nič slabega. Kako smo trpeli doma pred dolgimi leti, ki smo služili. Gospodari nam niso nič dali. Tolkli smo močnik in žgance, pri-

ganjali so nas, izkoriščali vsepovsod. Vidiš? Vest o deljenju in spomin, kako so sami trpeli nekoč jim naredi utis, da komunizem hoče res nekaj 'dobrega.' Kako je tisto 'nekaj dobrega' res dobro, na to ne mislijo. Zato pa komunisti v Moskvi računajo na to-le: da kjer koli zapleto Ameriko v kak spor, tudi prerežejo srčno žilo njenemu gospodarstvu in računajo, da bo to komčno privedlo Ameriko v gospodarski polom, ta pa bo prišel ameriškim delavcem krizo in v krizi pa bo pognala komunistom v Ameriki pšenica in takrat bo zmaga dosežena brez orožja. V Ameriki se bomo klali, Joža Stalin pa bo pušil svojo pipko in si gladil brke. Zato Tone zapomni si, Sovjetska Rusija ne bo nikoli pospeševala to, da bi se vojna v Koreji končala. To je eno. Zdaj pa še nekaj drugega.

Ko se je mudil v Moskvi nekaj mesecev sedanjí Kitajski diktator Mao-Tze-Tung pred par leti, so ga natančno poučili, kako mora vladati Kitajsko da bo ostal na krmilu. Ko je pa ta Stalina zaprosil za živež, je pa Stalina kar enostavno povedal Mao-Tze-Tungu, da Kitajska ima najmanj 200 milijonov ljudi preveč. Zato je tam večna lakota in trpljenje. Kako ta preveč znižati? Vojna v Koreji temu cilju kaj dobro služi. Zmanjšuje število kitajskega prebivalstva, obenem pa izčrpa borba v Koreji ameriške sile. In baš to je, kar zopet Stalin hoče. Zato Stalin ni ne za premirje, ne za kak mir v Koreji. Ali ti je zdaj kaj bolj jasno Tone?"

Pri tej razlagi se mi je pa res nekaj zasvetilo. Torej nas res le ta mustačarski Stalin "zajebava," kakor to pravijo nekatere naši novi. To besedo rabijo naši južni bratje Srbi, ki pome-ni če kdo komu kaj nagaja ali podobno, pa pravijo, da ga "zajebava."

Za danes naj to modrovanje zaključim, pa še drugič kaj o tem. Zdaj pa k drugim novicam in dogodkom.

Med dogodki je največ vsak dan nesreč in nezgod. Na 519 — Summit St., kjer posluje Joliet Mattress Co. je nastal pred nekaj dnevi požar, ki je povzročil veliko materialno škodo. Pravijo, da so ga zanetili neki otroci v starosti od 10 do 12 let. Za cgenj začetni ni treba kaj velikega. Le iskrico je treba. Pogastiti ga, je pa nekaj drugega.

Urad za štetje in za razno statistiko objavlja, da je to časnó v mejah mesta Joliet 15,510 stanovanjskih hiš, ki imajo povprečno po 5 sob. 55% od teh hiš je enostanovanjskih hiš. 8.10% od teh je bilo zgrajenih v zadnjem desetletju. In v 58% od teh živijo lastniki sami. Okrog 85% od teh hiš ima centralno kurjavo in v 95% teh hišah so električne hladilnice. Od vseh teh hiš je le 32% takih, ki imajo vključene dolgove (mortgages). Povprečna vrednost teh stanovanjskih hiš je \$9,485.00 nekatere so vredne več, nekatere manj. Povprečna vrednost je, kakor omenjeno. Tako torej naš Joliet ni brez "gruntpceizerjev!"

Kakor govori objava zapuščin-skega sodišča okraja Will je Joseph Jurčić, ki je umrl 28. dec. 1952 zapustil premoženje, ki je cenjeno v zapuščinški prijavi \$17,000.00. Dediča sta navedena njegova vdova Ivana in sin Branko, ki živita oba v Jugoslaviji, v tej zapuščinški zadevi je naveden kot pravni zastopnik odvetnik Kirinčić.

Po radio in časopisih so zadnje dni omenjali, da je vsled začas-

nega ukinjenja uvoza govejega mesa iz Kanade v Zdr. države začelo manjkati govejega mesa. Temu je takoj odpomogel uvoz iz Nove Zelandije iz Pacifika, ki ga zadnje tedne po več krajih prodajajo in pravijo, da je po kvaliteti in drugače dobro meso. Je tudi ceneje kot domače. Kako je to mogoče, je uganka. Ali prevoz iz Zelandije, ki je kakih 10000 milj daleč tako poceni, da je mogoče meso ceneje prodajati od tam, kakor pa domače meso? Kdo more to pojasniti?

Bela žena smrt, ki ne pozna usmiljenja, kosi tudi po naši naselbini naprej in naprej. Pred nekaj dnevi je umrla slovenska pionirka Mrs. Marija Čulík stara 86 let. Stanovala je na 409 — N. Bluff St. Bila je vdova po njenem pokojnem soprogu Franku, ki je preminul že pred leti. Ta pionirka zapuša za seboj nič manj kakor 82 raznih potomcev in sorodnikov. Bila je vedno zelo aktivna članica altarnega društva, tako tudi Rožnvenške bratovštine in drugih društev. Pogreb se je vršil iz cerkve sv. Jožefa na pokopališče sv. Jožefa. Sorodnikom globoko sožalje pokojnica pa naj počiva v miru!

Umrli je tudi rojakinja Johanna Mikoletič in sicer ko je bila pri svoji hčeri v Cicero, Ill. V Jolietu je bivala kakih 45 let. Za pogreb in pokop je bila prepeljana sem v Joliet in pogreb se je vršil pod vodstvom Težakovega pogrebnega zavoda. Tudi njej naj sveti večna luč in naj počiva v miru!

Pa še drugič kaj. Dotedaj pa vsem čitateljem lep pozdrav!

Tone s hriba.

Slovenski zdravnik odprl svojo ordinacijo

Cleveland, O. — Naš rojak zdravnik dr. Leopold Ukmar, ki je napravil državne izpite zadnjega decembra v Columbusu, bo odprl svojo ordinacijo 2. marca na 15621 Waterloo Rd., nad prostori North American Bank.

Dr. Ukmar je rojen v Branci na Primorskem blizu Trsta, gimnazijo je študiral v Gorici, medicino v Ljubljani, v Pragi, v Monakovem in avstrijskem Gradcu, kjer je promoviral za zdravnika. Po promociji je praktical dve leti v ljubljanski bolnici, eno leto v bolnici za porodništvo in ženske bolezni. Nastanil se je v Litiji, kjer je ostal do leta 1946. Zadnje štiri leta, predno je prišel v Združene države je imel svojo ordinacijo v Trstu. V dveh letih bivanja v Ameriki je bil zaposlen v tukajšnjih bolnicah. Z 2. marcem začne ordinirati na 15621 Waterloo Rd., vsako popoldne, razen ob nedeljah.

Slovenka učakala 100 let

Brooklyn N. Y. — Mrs. Mary Curl je 9. januarja letos slavila svoj stoti rojstni dan. Rodila se je v Kaptolu v bližini Novih Sel na Kočevskem. Poročila se je za Jožefa Curl v vasi Vimol. Mož ji je umrl leta 1902, nakar je leta 1911 prišla Mrs. Curl v Ameriko. Ves čas živi v Brooklynu.

Njen sin Martin Curl je v New Yorku med slovenskimi rojaki dobro poznan. Mrs. Curl ima 9 vnukov, 19 pravnikov in 1 pravnuk.

Želim ji še mnogo srečnih in zdravih let.

J. K.

— Sonce se po računih in opazovanjih zvezdoslovcev zavrti okoli svoje osi v 27 dneh.

Marijan Jakopič:

Pomlad

Jutro je lezlo izza gora. Za Gmajnekom se je pokazalo sonce in se počasi vleklo proti sneženim robovom. Zbori ptičev so ga glasno pozdravljali. Sneg na mogočnih skalah je bil posut s kristali, ki jih je bogato razsipalo jutranje sonce. Gore naokrog so bile jasne; le vrhovi v ozadju so bili še pokriti z belimi kapami. Po dolinah pa je že kraljevala pomlad. Po ozarh in v ogradah je pozvanjala živina in mulila prvo travo. Za krajem ob pravkar ozelenelih mejah je dehtelo v rosi umito cvetje. Ljudje so vstajali dobre volje kot že dolgo ne.

France se je pretegnil na dvorišču in se zagledal v gore: "Prav take kot doma, v Bohinju. Samo, da so te zame skoraj brez čarov in brez spominov..." Po pravil si je klobuk in zamahnil z roko; potlej je sam zase nadaljeval: "Kako bi rinil tja vanje, če bi mi bilo še kdaj dano! Saprmiš! Šele zdaj vem, kaj sem izgubil. Kos srca sem privezal na našo Kredarico in pol ljubezni je ostalo na kopričniških planinah... Če Bog da..." Dvignil je komat in ga zanesel v hlev. Potlej je zapregel. Orat pojde, tako mu je že včeraj ukazal gospodar. V zvniku je zvonilo sedem, ko je France pognal z dvorišča. Težka konja sta veselo hrzala v umito jutro. Francetu se ni nikamor mudilo, tisto krpo bo mimogrede zoral. Poleg na vozu je sedel mali pastir in žvečil kruh, ki ga je vlekkel iz zepa. Po vasi so se odpirala vrata in France je komaj sproti odzdravljajal. "Saj nič ne rečem, ljudje niso slabi. Mislim sem, da še za toje ne bodo," je premleval v mislih in počasi nategoval vajeti. Skoraj leto bo že, kar sem v vasi in jem tujčev kruh."

"Guten Morgen, Franzi! Kam pa gledaš, saj bi me skoraj povozil..." je žvrgolelo dekle v nemščini, da je France nehote ustavil voz.

"Gruss Got, Greti! Kdo bi mislil, da si tudi ti že navsezgodaj z doma. Res bi bilo škoda zaležati to lepo jutro, kaj ne?" je šaljivo nadaljeval France. Kaj boš govoril, še spomnil se nisi name," je z narejeno užaljenostjo odgovorilo dekle, uprlo vanj svoj pogled in takoj nadaljevalo: "Pa saj ti potlej prinesem malico. Takrat me menda ne boš prezrl, ali pa tudi?" Zasmejala se je in že izginila na stransko pot. France je gledal za njo in toplo mu je bilo pri srcu! Kako je brhka. Škoda, da ima menda že nekaj izbranega. Sicer naravnost o tem še nista govorila, toda njen brat mu je to že večkrat tako povedal, kot da je to njemu kaj mar.

France je vpregel konja k plugu in poklical pastirja. "Pa začniva v božjem imenu," je dejal in že se je zasadilo oralo globoko v črno prst. "Zemlja pa takda, da jim jo kar zavidam, tem lenobam. Ko bi bila v naših rebrih taka, ne bi pekli tako nizkega kruha kot tu. Kot bi rezal bohinjski sir, ne pa zemljo, tako je mastna," je brundal sam zase slovensko, da se je pastir obračal, misleč, kaj mu spet ni prav.

Na kraju je obrnil in ostrgal lemež. Slekli se srajco, da je moglo sonce bolj do živega. Od jezerske strani so pihale lahne sappe. Drug za drugim so se vračale ptice z juga. Nad vasjo so švigale prve lastavice in se podile neugnano okrog visokega zvznika. Za plugom pa so krakale lačne vrane, ki jih je pastir iz same nagajivosti večkrat prepodil s pokom biča.

France je bil skoraj pri kraju z oranjem, ko je zrasla tik njegova Greti. Nalašč se je delal, kot da ga je prestrašila. "O, Franzi, da si tak plašljivec, pa nisem mislila." Prijeten smeh ji je zaigral na ustnicah in rdeča ruta se ji je pomaknila daleč nazaj.

France je bil skoraj pri kraju z oranjem, ko je zrasla tik njegova Greti. Nalašč se je delal, kot da ga je prestrašila.

"O, Franzi, da si tak plašljivec, pa nisem mislila." Prijeten smeh ji je zaigral na ustnicah in rdeča ruta se ji je pomaknila daleč nazaj.

Zdaj se pa še smej, ti šema, šemasta!", je tudi komaj zadrževal smeh France. Privezal je konja k vozu in mu vrgel šop dišečega sena. Potlej je stopil k Greti in jo ujel za dolge kite: "Tako, punčka moja, zdaj se ti za vse maščujem. Nič nikar ne opletaj, ne boš mi ušla."

"Pusti me, saj vidiš, da pastir gleda. Doma bo pa vse sklepetal. Potlej bo pa spet vse narobe. 'Skušale se je izviti toda France je videl, da se le ponareja.

"Pa naj bo za danes, daj mi rajši piti!" Spustil jo je in se naslonil na voz. Greti je zložila slanino in kruh in nalila sadjevca. France je v dušku spil. "Se prav prišeje. Zemlja je globoka, da ji ne prideš do kraja in sonce tudi ne prizanaša," je preobrnil France pogovor. "Daj, natoči še enkrat."

Greti je rada ubogala. Podala mu je pijače in ujela sta se z dolgim pogledom. Greti je nehote zardela. France ji je hudo-mušno pomežiknil in izustil: "Oči pa imaš kot plavice v žitu. Bog ve, koliko si jih že ujela nanje?"

"Kaj se norčuješ? Misliš, da mi je za koga? Pa kaj to tebe zanima, saj ti ni zame..." Povesila je pogled in obstala sredi stavka.

"Ko pa imaš fanta. Kaj pa naj bi jaz potem? 'Besede so mu same nehote prišle na jezik, ne da bi jih prav premislil.

"Kdo to pravi?", ga je prekinila Greti.

"Kdo? Saj vendar nisem slep! Vsako nedeljo je tu in z Johanom sta kot brata."

"Če pride k bratu, mu pač ne morem pokazati vrat. Ne hodi za mano! Pa tudi če bi, ga ne maram, da veš..." V trenutku se je obrnila in lepe ustnice so se ji rahlo tresle.

"O da, z bratom delata skupaj na žagi in se vidita vsak dan. Pripoveduj komu drugemu, da rine zaradi njega vsako nedeljo iz mesta sem gori. Kdo bi ti pač verjel," je ihtavo priiskal France. Potem se je zagledal preko razoranih brazd, iz katerih se je sveže kadilo. Sonce je že popolno roso kraj. Z meje in po bregu za njo se je razraščalo košato smrečje, na katerega so sedali ptiči.

Oba sta dolgo molčala. France je počasi rezal slanino in jo prav brez volje žvečil. Čez čas je obrnil glavo in siknil: "Praviš, da ti ni zanj? V nedeljo si to lepo dokazala, saj si se vse popoldne 'vrtela le z njim. Mi boš tudi to utajila?"

Greti ga je objela z žalostnim pogledom. Preko obraza ji je padla senca nejevolje in žalosti: "Kaj ti nisem rekla, da pridi na žeganje. Ti pa si se že navsezgodaj zakadil v taborišče in sem te zastojal čakala. Pa si obljubil, da prideš. Da, res sem plesala z njim, le tebi nakljub, da veš... Zato, ker ti je ona... ona tam v taborišču več..." Jezno je vrgla dolge kite na hrbet, pobrala košaro in odšla brez pozdrava.

France je sedel na kupu sena in žal mu je bilo, da je bil nehote osoren z njo. Kaj mu je končno storila? Kakšno pravico, ima do nje? Saj ni bilo med njima prav ničesar, po čemer bi smel sklepati, da ga ima rada. Res, da je bila vedno dobra z njim in to je tudi vse. On pa ima itak svoje dekle, iste krvi in jezika. Pa vendar, Gretime velike plave oči mu motijo spanje. In zdaj se je skoraj ujel nanje.

"Naj bo, kakor hoče. Vrag vzemi vse skupaj! Kje pa tičiš, lenuh," se je zadril nad nedolžnim pastirjem, ki se je za mejo podil z metulji. Halo, prama, pojdimo!" Zasadil je plug globoko v zemljo, da je konj za trenutek postal in je železje za-

(Daje na 3. strani.)

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

Eden je bil v Tuhinjski dolini, na katerega še sedaj spominja ime špitalič, drugi pod Ljubeljem, tretji pa na prelazu. Onstran Ljubelja, na koroški strani, je bil gostinjec ob dravskem mostu poleg Humberka. Kraj se je nazival "pri krznarjih" (Kožentavra). Malteški red je na kraju sedanje župnije Komenda vzdrževal hospital, ki je bil hkrati ubožnica in bolnica; omenja se že l. 1291.

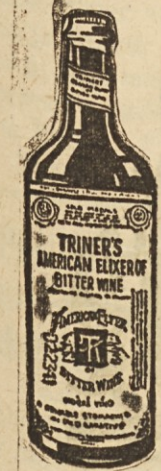
Drugi hospitali so bili večinoma v mestih in trgih. V Ljubljani so ustanovili najstarejši zavod te vrste nemški križarji, in sicer najprej za gošavce. Pozneje se je izpremenil v splošno ubožnico in se je imenoval "hospital Matere božje". V zvezi z njo je bila sirotišnica, katero je akvilejski patriarh leta 1472. priporočil milosrčnosti vernikov in je vsem njenim obrotnikom naklonil odpustke. Za gošavce in okužence so odločili špital, ki je bil izven mesta, na sedanjem Rožniku.

Druga ljubljanska ubožnica, meščanski špital, je bila ustanovljena ogrske kraljice Elizabete, ki je leta 1345. mesto obdaruvala s tem zavodom. Uprava je bila izročena ljubljanskemu magistratu. S špitalom je bila združena kapela sv. Elizabete in beneficij za duhovnika, ki je ondi opravljal božjo službo. Starejši kot ljubljanski zavodi je bil hospital v Kamniku. Ustanovil ga je okoli leta 1228. akvilejski patriarh Bertold s pomočjo svojih dveh bratov in kamniškega župnika Henrika. V 15. stoletju je dobil nekaj ustanov v letju je rečem v bolnikom.

V Novem mestu je bil hospital "Brezmadežnega spočetja", imenovan tudi hospital sv. Martina, s kapelo in beneficijami.

Tisoče starejših ljudi rabi Trinerjevo grenko vino, da ostanejo zdravi!

Na tisoče starejših ljudi rabi Trinerjevo grenko vino, ker vedo, da morajo pomagati naravi za redno odvajanje. Oni tudi vedo, da Trinerjevo grenko vino zanesljivo pomaga proti zaprtju in njegovim posledicam. Trinerjevo grenko vino je preizkušena žolčotona in odvajalna zdravilo, katerega uporabljajo tisoče ljudi že od leta 1887. To zdravilo je sestavljeno iz naravnih, čudovito delujočih zelišč in korenin. Kupite še danes Trinerjevo grenko vino in prepričali se boste o njegovem prijetnem okusu in učinkovitem delovanju proti zaprtju. (Opomba: Ako vaš lekarnar nima Trinerjevega vina v zalogi, tedaj pošljite \$1.50 z naslovom in imenom vaše lekarnar na: Jos. Triner Corp., 4053 W. Fillmore, Chicago, Ill., in prejeli boste veliko 18 oz. steklenico Trinerjevega grenkega vina poštne prosto.)

Trinerjev liniment. Naglo olajša in ublaži revmatične bolečine in nevralgijo. Čudovito sredstvo proti okorelim in bolečim mišicam. Imejte vedno v zalogi Trinerjev liniment — ker nikoli ne veste, kdaj vas bolečina napade. (Pošljite \$0.25 za dve 2 oz. steklenice, poština prosta.)

TRINER'S

jem. Omenja se leta 1428., ko mu je patriarh Ludovik Teck podelil odpustke.

V Kranju je ustanovila hospital sv. Antona in sv. Lenarta plemenita družina Naimhof koncem 14. ali v začetku 15. stoletja. Leta 1454 jo je mesto prevzelo v svojo upravo.

Krško je imelo zavod za uboge še preden je dobilo mestne pravice. Ustanovil ga je župnik Martin Krški, kancelar celjskih grofov in župnik v Laškem trgu okoli leta 1440. Cesar Friderik je leta 1478. ustanovo potrdil. Isti Martin Krški je menda s pomočjo celjskih grofov ustanovil hospital sv. Duha pred Celjem, ki se je pozneje prestavil v mesto.

Na Stajerskem se še imenujejo: Marijin hospital v Laškem trgu, hospital sv. Duha v Slovenjem Gradcu, v Mariboru in Ptuj. Poslednjega so ustanovili ptujski gospodje l. 1315. pri cerkvi vseh svetnikov. V Gorici je bil že v 13. stoletju hospital "Matere božje". Nemški viteški red je vzdrževal enake naprave v Brežah, pri Veliki Nedelji in v Metliki. Metliški špital, ki je v 15. stoletju že precej propadel, je zopet obnovil stotnik Andrej Hohenwart. Grebiniški premonstrati so vzdrževali hospital na Peravi pri Beljaku.

Ta pregled nam kaže, da srednji vek glede na človekoljubje kar nič ni zaostajal za našo dobo, temveč jo v marsičem prekašal. Priča nam pa tudi, da je versko prepričanje imelo veliko ustvarjalno silo, ki se je izražala v najrazličnejših delih krščanskega usmiljenja.

Kako so takrat vsakovrstna javna koristna dela od cerkve dobivala pobudo in pomoč, naj priča še sledeči dogodek: Leta 1454., 1. marca, je izdal akvilejski patriarh Ludovik Scarampo posebno pismo na svojo duhovščino po Kranjskem, naj z besedo in dejanjem vernike vnema, da prispevajo k vzdrževanju in popravilju lesenega mostu čez Savo pri Kranju, ki ga morajo meščani vzdrževati, ne da bi pobirali kako mitnino ali mostnino, le s prostovoljnimi doneski krščanskih ljudi iz okolice. Ti stroški so zelo visoki, ker je reka zelo dereča, njeno dno mehko in peščeno in večkrat nastopajo povodnji. Kadar pridejo torej meščani nabirati pripeljke za most, naj kristjani radi darujejo, ker most vsem služi in je že v takem stanju, da je nevarno čezenj hoditi. Vsak, kdor bo v ta namen kaj daroval, dobi 100 dni odpustka. Enako so tudi druge naprave socialnega življenja, ki nimajo na videz s cerkvenim delokrogom nikakega stika, prejemale od cerkve in verskega mišljenja ljudstva krepak nagib za svoj razvoj.

Ozrimo se končno še na vsakdanje ljudsko življenje v srednjem veku!

V prvi vrsti pridejo tu v poštev bivališča, kjer se večidel razvija družinsko življenje. Grški zgodovinar Prokopij poroča, da so stari Slovani prebivali v revnih raztresenih kočah. Predstavljati si moramo te koče v obliki stožca ali kegla, ki je imel iz protja spleten in z ilovico ometan podstav, na katerem je slonela visoka koničasta slamnata streha. Ko so Slovenci prišli v sedanje alpske pokrajine, so sprejeli od Frankov lesene hiše, ki so se ohranile po mnogih krajih do današnjega dne.

(Dalje prihodnjic)

1953	MAR.	1953
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

MAREC

15.—Cerkni pevski zbor Illirija bo podal v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ob 7:30 zvečer kantato "Kalvarija".

22.—Glasbena Matica prireja ob 4. pop. v SND na St. Clair Ave. koncert, na katerega sporedu so Rossinijeva Stabat Mater in slov. narodne pesmi.

22.—Pod pokroviteljstvom Klubov društev AJC na Recher Ave. kaže A. Grdina slike domovih prireditev.

29.—Dramatsko društvo "Lilija" priredi ob 3. uri pop. v Slov. domu na Holmes Ave. igro "Podrti križ".

APRIL

12.—Pevski zbor "Korotan" priredi svoj prvi samostojni

POMLAD

(Nadaljevanje s 2. strani)

ječalo. Potem so padale težke črne kepe prsti na obe strani in nad oračem je žvižgal rjavi škranec.

Sonce je žgalo prebujeno zemljo, ki je dišala Francetu čudno domače in mu legala prav na srce, ki ga je čutil prav pod vrhom.

Po dolini je zvonilo poldan. Ob reki so obmolknile žage za opoldanski počitek. In nad vrhove gora je pridrsala svetla meglica.

Pomlad je bila v polnem razcvetu. Drevesa so bila kot veliki beli šopki in travniki niso nič zaostajali. V jezeru so se odbijali žarki kot na brušenem steklu. Gore so bile v jutrih temnozeleni in v zraku je bilo nekaj, kar je razširjalo pljuca in nosnice. Cvetela je pomlad. Pomlad med gorami. Nekoliko zapoznela, pa vendar lepa mlada nevesta.

Dnevi pri Gritscharju so tekli kot da se ni nič zgodilo. Ni bilo časa niti za spanje. Delo je sili, da so ga komaj sproti zmogli. Še gospodar se je ves razživel, in je preko navade ostajal na polju. Kako bi mogel drugače. Pomlad med gorami razgiba ude in zbudi življenje, ljubezen. Tudi v objemu visokih gora, in tam še bolj.

Večer je napolnil dolino in v ude je stopila prijetna trudnost. France je sedel na klopi za hlevom. Ni mu bilo do spanja. Preveč je bilo v zraku neke svetle mirnosti in pokoja. Prekrižal je roke in stmel pred se v temno začrtane sence gorskih velikankov. Misli so se mu križale in mešale. Bohinj in Gmajnek, dom in taborišče, Mojca in Greti, vse se je prelivalo iz enega v drugo.

Ob Francetu je zrasla senca. France jo je spoznal in se ni premaknil. Ni pokazal presenečenja. Šele, ko je stopila tik nje, ga se je zganil: "Kaj pa ti, Greti, ne spiš?"

"Ne bodi hud, France. Morala sem te poiskati. Nisem mogla drugače..." Sedla je kraj njega in France je čutil, da se je dotaknila njegove roke. "Ne bodi hud, France. Pozabi, kar se je zadnjič zgodilo. Ne več koliko sem trpela..."

Besede so padale na Francetovo srce kot opoj majskega večera. Skrajna ni prav mogel do besede. Dolge minute molka so legle med njiju. Misli in čustva so se mešala. Potlej je France izdaval: "Pozabi Greti, in odpusti, nisem mislil tako hude pokrajine, so sprejeli od Frankov lesene hiše, ki so se ohranile po mnogih krajih do današnjega dne."

(Dalje prihodnjic)

koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

12.—Pevski zbor "Adrija" priredi spomladanski koncert v AJC na Recher Ave.

18.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ priredi v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. zabavo s plesom. Glasba: Rays of Rhythm.

26.—Pevski zbor "Planina" priredi ob 7. uri zvečer v SND na Maple Heights koncert.

AVGUST

9.—Ohijski KSKJ dan na farmi društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ.

OKTOBER

18.—Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti priredi v cerkveni dvorani družabni večer.

vala drugo vreme. Za Goldeckom je enakomerno pobilskavalo. Nad smrekami se je igral topel veter in razjedal zadnje snežene plazove, ki so se bili zajedli med grape. Na vasi je sem in tja kdo odprl škripajoča vrata in zdrnil tišino. Visoko gori je bil na strmo skalo kot lastavice gnezdo pripet sivi grad, ki je bil v pobilskavanju še bolj skrivnosten. France in Greti sta vstala. "Pa lahko noč, Greti," je dejal France, ko sta se s poljubom ločila.

"Lahko noč." Spustila je njegovo roko in stekla proti vratom. Tedaj pa je pred Francetom zrasel Johan in se mu zaželel v obraz: "Je sladek njen poljub, kaj?" Nato je presenečenemu Francetu pripeljal zasužnico, da se je ta skoraj opotekel.

"Imaš dovolj, prokleti pritepenec? Boš vedel še objemati mojo sestro..." V Francetu se je zbudila nova sila in ihta vročekrvnega Gorjenca. Zakadil se je v Johana in zarjul: "Ti bom pokazal, kaj pritepenec zna in zmore!" Zagrabil ga je kot smrkavca za roke in mu jih zavil; nato, ga z vso močjo tresil čez glavo, da se je sesedel ob hlevskih vratih.

Tedaj pa se je Francetu pred očmi čudno zamajalo. Prijel se je za glavo in se prevrnil vznak. V omedlevici je slišal Johana in še nekoga, da sta se pošastno smejala... Potlej je le še šumelo v ušesih.

Za gorami se je močno zabliskalo in prve kaplje so padle med trave. Pri Gritscharju pa so gorele luči še dolgo v noč.

Majnik je odvetel in pustil sledove le še na pisanih travnikih. Jezero je preko noči oživel. Svetla gladina je bila opoldansko sonce, ki ga je bilo na pretek. Ljudje iz mesta so prihajali na odih in zapuščali jezerske bregove šele pozno zvečer.

France je napol sedel na bolniški postelji. Skozi veliko stekleno okno se je lepo videlo na jezero. Smehljaje je opazoval labodji par, ki je zaljubljenno krmari po jezeru in se občudoval v jezerski gladini.

Francetu se zdravje hitro vračalo. Še nekaj dni, pa bo lahko odšel. Toda, ne več nazaj k Gritscharju. V dolgih nočeh, ko ni bilo spanca na oči, je razmišljal do kraja. Odločil se je, čeprav je bilo hudo. Nazaj ne gre. Je tako edino prav. Srce se je odločilo, čeprav je bolelo nič manj kot glava. Zdaj je vse mimo. Njene modre oči in svetle kite... Zdaj je vse iztisnjeno kar je bilo bolečega, in s tem tudi marsikaj levega. Nič ne de. Kri je kri in ni, da bi jo zatajil.

Popoldansko sonce pada skozi odprto okno na belo posteljo. Onstran drhtijo ravni bori v

lahnem vetriču. Jezero se vdaja sapi kot bi šel kdo z dobro belo roko preko gladine kot bi božal dekliške kodre.

Soba se je napolnila z obiskovalci. Tudi Mojca je prišla. Prišla je nekaj priboljška, ki ga je odrgala sebi. In Francetu to dobro de, dobro kot njen vesel nasme. Zdaj ve, da jo ima res rad, pa še kako!

Govorita in se smejeta. Mojca sedi na postelji in drži Francetovo roko v svoji. France govori danes naravnost kot malokdaj.

"Veš, pisal sem ji, naj me pozabi, naj si poišče drugega. Saj ni bilo med nama nič več kot v lepi sanji. Pa je prišla in prosila, da se mi je smilila. A vendar nisem mogel, ne smel drugače. Če bi tebe ne poznal, potem mog-oče. Tako pa..."

Besede so ostale neizgovorjene. Med senci je govorila ljubezen in sreča. Lepa in čista, brez laži in prevare. Sonce jo je pozlatilo, da je bilo čudno svetlo v dušah. Mojci so se utrgale solze. Preveč je bilo sreče naenkrat. Potlej je Franceta poljubila na obvezano čelo. Ni mogla drugače. Vse boleče, je bilo ta hip pozabljeno, vse neizgovorjeno odkrito in lepo.

Nato so obiskovalci odšli.

France je zdaj sam. Sam in vendar ne. Po stropu riše pot, ki se mu zdi svetla in široka.

Rože dišijo v vazah in jezero pljuska ob stene kot ljubezen v srce. Še dolgo do trdne noči.

MALI OGLASI

NAPRODAJ ICE CREAM PARLOR and SANDWICH SHOPPE

v posloplju Slov. nar. doma na St. Clair Ave. in 65. ceste.

Kompletno z vsem inventarjem: soda fountain, steklene omare, zmrzovalnik (freezer), pregrade (booths), mize, stoli.

— Prodaja vse vrste siadole, sladkarije, cigare in cigarete, mehke pijače, voščilne karte, prigrizek in lahka topla kosila. Zgorej stanovanje 4 sob — neobvezno.

Idealna priložnost za dobro kupčijo!

NAPRODAJ

na E. 148. cesti v bližini Lake Shore Blvd. hiša za dve družini. Spodaj 5 sob in zgorej 5 sob. Možna vselitev v spodnje stanovanje TAKOJ. — Zelo dober nakup — \$15,500.

KOVAC REALTY
960 East 185th Street
KEnmore 1-5030

Hiša naprodaj

E. 89 St., severno od Superior, 7 sob, 4 spalne sobe zgoraj, vse moderno, preproge, beneški zastori, dvojna garaža. Pokličite po 4. uri GA 1-4427. — (43)

Hiša naprodaj

699 E. 93 St., severno od St. Clair, za 2 družini. 5 in 5, 3 nadstropje dogotovljeno. Vse v dobrem stanju. Obe stanovanji prazni. Dajte ponudbo. Kličite SU 1-8871. (46)

Naprodaj

Solidna hiša, 7 sob, zidana, za 2 družini, 4 zdolej, 3 zgoraj, v prvovrstnem stanju, blizu cerkve Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Kličite PO 1-0769 po 6. uri zvečer. (44)

Stanovanje

Mlada novodošla Čehinja zaposlena, bi rada dobila družico na stanovanje 4 sob. Bi imela svojo spalnico in vse udobnosti. Na E. 85 St. blizu Euclid Ave. Kličite SW 1-2626. (46)

Moški dobijo delo

Assemblers
NI POTREBNO NOBENE PREJŠNJE PREIZKUŠNJE
TUDI IZKUŠENI
Metal Finishers
Gas and Arc Welders
Paint Sprayers
Torch Solderers
Trimmers

Morajo biti pripravljeni delati 1. in 2. shift

SPREJEMAMO PROŠNJE

za zgornja dela od moških, katere zaima delati v produkciji "station wagon in panel truck bodies". Začetna plača od ure je okrog \$1.75 vstevši dodatka za življenske potrebe.

DELAJSKE PODPORE

Pokojnina, zavarovalnina, bolniška podpora, plačane počitnice, plačani prazniki.

Oglasite se v našem Employment uradu
8 zj. do 7 zv. dnevno
izvzemši nedelje

FISHER BODY (Euclid Plant)

DIVISION OF GENERAL MOTORS CORPORATION

20001 Euclid Ave.
Euclid, Ohio

(46)

UPSETTER OPERATORS

Izkušeni na jeklenem kovanju Dobra plača od ure in od kosa 6 dni v tednu

Midwest Forge Co.
17301 St. Clair Ave.

(46)

Jeklarna išče delavce

Jeklarna nudi izvrstne delovne možnosti v različnih oddelkih z možnostjo napredovanja. Dobra začetna plača in razne druge ugodnosti. Oglasite se v pisarni na Independence Rd., pod Clark Ave. mostom.

REPUBLIC STEEL

(Mar. 2, 4)

Ženske dobijo delo

DEKLETA in ŽENSKES

17 let ali več stare za delo v perlinici Vzamemo začetnice Stalno delo MENK BROS. LAUNDRY 643 E. 103 St.

(42)

Delo v Cafeteria

Ženska dobi delo za delni čas v tovarniški Cafeteria. Redna plača. 20 ur na teden. Prosta zavarovalnina in bolniška podpora. Vprašajte za Miss Allen, HE 1-0500.

THE EATON MFG. CO.
E. 65 in Central Ave.

(46)

Gospodinja

Išče se ženska, 35 do 45 let stara, da bi imela vse hišno delo pod oskrbo. V družini sta dva šolska otroka, mati zaposlena. Navadna kuha. Bi imela svojo spalnico in kopalnico. Dobra plača. Podnevi kličite CH 1-3457 ali zvečer YE 2-9123. Mora govoriti angleško. (44)

Moški dobijo delo

AERO-NAUTICAL WORK

Tool and Diemakers

Toolroom Grinders

General Machinists Toolroom

Production Grinders

Inspectors

(Line and Floor)

Also

Operators for:

Turret Lathes

Automatics

(Multi-Single-Spindle)

Družba preskrbi kosilo, kavo, zavarovalnino, bolniško in zdravniško oskrbo. Liberalni sistem počitnic. Visoka plača od ure in poravnane življenskih potrebščin.

Mora biti pripravljen delati katerikoli shift. 10% bonus za drugi in tretji shift.

Priložni lokal

Dobra transportacija

Radi boste delali pri

JACK & HEINTZ
17600 Broadway

Oglasite se v employment uradu V pondeljek skozi petek 8 zj. do 5 pop. V torek do 9 zv. V soboto do 1 pop. V nedeljo od 10 zj. do 2 pop.

Prosimo, prinesite izkaz U. S. državljanstva (Mar. 2, 4, 6)

MOŠKI DOBE DELO

Išče se moške za splošno delo v tovarni

Na razpolago druga zmena Obrnite se na Mr. Thomas

Fanner Metal Products Company

2323 East 67th St.
Central in Quincy Ave. bus

45

DIEMAKERS

Za srednje in velike dies TOOLROOM ENGINE LATHE OPERATORS MACHINE REPAIRMEN DIE REPAIRMEN

Mi bi radi tudi govorili z MACHINISTS Visoka plača od ure in čas in pol za nad urno delo ter dvojna plača ob nedeljah. Dobri delovni pogoji in dodatki za življenske stroške. Ta dela pri OBEH NASIH TOVARNAH. E. 93 in Woodland ter 1115 W. 152 St. ampak ZGLASITI SE MORATE V ST. 1 employment uradu.

MURRAY OHIO MFG. CO.
1115 E. 152 St.

(46)

Machine Operators

AND

Assemblers

Visoka plača od ure z dodatkom za življenske potrebe. Prosimo ogiasite se osebo v našem employment uradu na Engle Rd., južno od Brookpark.

FORD MOTOR CO.
17601 Brookpark Rd.

(46)

JOSIP JURČIČ:

Sosedov sin

Drugo jutro sta bila dva kornja v najlepši voz vprežena, in Smrekarjev brat je bil prišel v prazni obleki, da bi za moža in za pričo pomagal pri beležniku pogodbe v ženitovanjsko pismo postavljati.

Ob tej poslednji uri se je Franica jela očetu ustavljati. Ni je bilo zlepa pripraviti, da bi se oblekla in šla z očetom v pisarnico.

A zdaj se oče razsrdi in reče: "Moraš! Ljudij ne bomo za nos vodili. Ne vprašam te, če hočeš ali nečeš. Jaz bom videl, če boš poslušala ali ne! Pokažem ti, kaj je pokorščina!"

Mati Smrekarica se je zbalala te močve jeze, hitro prišla hčer, kakor v svojo zaslonbo, pod pazuhu in dejala: "Saj bo, saj pojde!"

Po mnogih materinih prošnjah se je Franica naposled o-

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborni zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlaj. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.

KE 1-0434

DVA
POGREBNA
ZAVODA

za
zanesljivo
izkušeno
sočutno
pogrebno
postrežbo

po
ceni, ki jo SAMI
izberete
pokličite

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1401 East 12th St.
Minneapolis 1-5501 - Chicago 1-5500

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE SOPROGE
IN MATERE

Rose Champa

ki je umrla 2. marca 1952.

Leto dni je že minilo,
odkar Te več med nami ni,
žalostna so srca naša,
solze nam zalivajo oči.

Luč nebeška naj Ti sije,
med nami v mislih si vsak čas,
počivaj mirno duša blaga,
pri Bogu prosi Ti za nas.

žalujoči:

SOPROG in OTROCI

Cleveland, 2. marca, 1953.

blekla ter k očetu in stricju sedla na voz.

V pisarnici pri beležniku so možje ugibali, koliko in kako bi si ženin in neveta imovino zaženila, kako bi otroci iz tega zakona nasledovali, in česar je še treba. Franičin stric je večkrat nevesto vprašal: "Ali ji je tako po volji?" A ona je bila nekako mrtva; poslušala je, kaj govore in kaj zapisujejo, pa slišala ni nobene reči do dobrega. "Naredite, kakor hočete!" to je bilo vse, kar je bilo spraviti iz nje ves čas.

Ko je bilo pisanje in pogajanje dokončano, treba jo je bilo zopet siliti, da je podpisala. Tako dolgo ni hotela prijeti za pero, dokler je ni oče skrivaj pomenljivo sunil in pogledal z ostrim očesom.

Ubogi Pogreznikov Peter, ki se je pogumno podkrižal na ženitovanjsko pismo, bil je že po navadi malo neroden v vedenju in v govoru; ali denes, ko se mu je največja želja jela izpolnjevati, težilo mu je še nekaj posebnega jezika in srca, ko je videl svojo nevesto tako brez vsega veselja, pobito, kakor bi je vse nič ne brigalo. Zlezel si je siromak, da bi bil namestu v ženitovanju rajši doma za pečjo, ali da bi vsaj to pusto pripravljanje in pomenkovanje uže minilo.

XX.

Franica in Peter sta bila v cerkvi že dvakrat oklicana in ženitovanje se je bližalo.

Tedaj je Smrekar posebno gledal, da ni Franica šla nikamor, kjer bi bila mogla s Štefanom govoriti. Tudi je bil mož zadovoljen, ker je videl, da se Štefan ne prizadeva k hiši prihajati, da se še celo umiče. Morda je sam razvidel svojo nespamet, tako je mislil Smrekar.

Franica se o svoji ženitvi ni zmenila z nikomur. Če je kdo izpraševal o tej stvari, šla je najrajše takoj od njega. Deklam in drugim je o prvi opomniji jezno ukazala, naj molče.

Bilo je precej mrzlo megleno jutro, ko je Franica z dvema deklama na studencu prala. Dokončavši delo dene kebelj na glavo, pusti dekl se priperili ter ide proti domu.

Pot od studenca do doma je držala skozi majno hosto mladih gabrov.

Bodisi, da se je bala pasti na pomrzlem uglajenem potu, ali da je bila vase utopljenka, gledala je predse v tla in stopala zelo počasno.

Naglo jo nekdo prime za komolec. Kakor lahka groza jo prešine, in hitro z eno roko poprime kebelj, da ne bi z glave padel, in ozrši se vidi Štefana pred seboj.

"Kaj niti soseda nisva več, da greš tako mimo mene, kakor bi bil iz devete dežele in bi se ne bila še nikdar videla?"

To Štefanovo vprašanje je bilo govorjeno z nekim tožnim, pa vendar ostrim, očitajočim glasom. Deklica menda ne ve kaj odgovoriti, a obrne se v trenutku, kar žila dvakrat trenne, pogleda s solznim očesom mladeniča in reče:

"Saj veš..."

"Vse vem, da bo svatovanje. Vsaj povabila me boš, ne? Ali pa sam pridem, sam. Enkrat zapleševa tako, da bo vse gledalo, tako kakor se o tisti Rezi ki bere in o povodnjem možu. Kaj ne?"

Ta misel je bila mladeniču menda zadnje veselje, kajti z ognjenimi očmi se pripogne k njej, da bi jo videl v lice.

"In ko odpleševa," pravi da-

lje ter oko mu zatemni, "potem naposled zaučemo na vasi, saj je svet širok in dolg. — Glej! (ob teh besedah ji stisne roko, da jo zaboli) to še ni najhuje, da te jaz ne dobim. Jaz mislim, da bi bil vesel, ko bi le vsak drugi dan mogel govoriti s teboj. A tega ne bom mogel videti — vem, da je greh, pa jaz si ne morem pomagati — da te bo drug imel."

"Ne bo me imel, on ne, drug ne..."

"Kaj? kaj?"

A hitro Štefanu veselo upanje, ki se mu je po tem deključnem odgovoru zasvetilo, izpodrine druga temna misel, in pozabivši sam sebe s strahom pravi:

"Ne, ne! — Povej, kaj ti je na mislih? Menda vendar ne..."

Pevajoč žensk glas se začuje čelo blizu izmed grmovja, in preplašena izpulji Franica Štefanu roko iz roke.

"Beži, da naju ne bi videli! Morda bova še govorila," reče dekle.

XXI.

Priprave za svatovščino pri Smrekarjevem Antonu so bile končane. Franica je hodila ves čas tiho, nekako za vse neobčutljiva, okrog hiše, kakor bi se vse, kar se dela, pripravljala, govori in godi, nje ni najmanj ne dostajalo. Ljudje so med seboj z glavo zmajevali, oče je dejal, da se je hči udala, da bo zopet kmalu vesela, mati pač se je spominjala, da je bilo tudi njej pred poroko

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogal St. Clair Ave in E. 68 St.

ČE HOČETE...
prodati ali kupiti posestvo
ali trgovino, obrnite
se do nas

JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th St.
HE 1-6607

grozno težko pri srcu in se je vendar pozneje vse na dobro obrnilo, in tako se je starka tolažila, četudi se ji je hči v srce smilila in je prav pogosto jezično govorila s hčerjo o tej in oni stvari, da bi jo na druge misli obrnila.

In prišel je naposled določeni dan. Bil je malo oblačen, žalosten jesenski dan. Solnce se je sicer videlo na prepričanem obnebju, ali žarki niso bili tisti, kakor o zorenji rume ne pšenice. Hladna burja je brila čez vaške vrte in poslednje hruške z drevja tresla; drdraje je hreščal majhen klepetec na najvišji jablani Smrekarjevega vrta, počasneje in z debelim basom pač mu je pritrkaval večji klepetec na lesniki pred Brašnarjevo hišo.

Pa Štefan ta dan ni klepetec poslušal, ni delal — da ni ti ni hotel gledat iti svatov, ki so se pred Smrekarjevo vežo

zbirali in vozove zasedali, da se k farni cerkvi odpeljo k poroki.

Pipo, iz katere je kadil, vrže na tla, prekorači vrt, pode-re plot in gre dalje ven iz vasi. Kam gre, sam ne ve.

Nad vasjo je bila hosta. Borovje in raznovrstno pritlikavo grmičje je tam rastlo. Resa je bila pokošena, tla gladka in Štefan, ki je preko hoste korlačil, z rokama na hrbtu in s pogledom v tla obrnjenim, gotovo ni gledal, kje bi se za steljo kosilo ali grabilo.

Leže čez nekaj hoda na tla, in dene komolca za vzglavje. Zre v nebo, enkrat poškrtno z zobmi, trikrat se prevali in popravi, a naposled spozna, da ležišče in leža ni prida, ter skoči po konci.

"Kaj delaš, Štefan, I, kaj ne greš svatovat?" vpraša ga ti ni hotel gledat iti svatov, ki so se pred Smrekarjevo vežo

MOLITEV ZA TOVARIŠA — Dva ameriška marinci sta obiskala grob korejskega marince, da mu izkažeta svoje spoštovanje. Južni Korejci so si pridobili med Združenimi narodi ugled dobrih borcev.

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovci, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."

suhih drv na glavi.

Štefan ji ne odgovori ničesar. Ali kakor stisne pesti in kakor starko pogleda, bilo je videti, da bi jo najrajše zadušil, zadavil za vselej.

A vendar mu starka nikdar ni bila nič žalega storila. Zelnica se ga menda zboji, kajti hitro zavije za grm in odide. Štefan se nasloni na staro

brezo in gleda za babo. Kmalu je ni bilo videti ne slišati. Začul pač se je od daleč iz doline mili glas zvona farne cerkve. Mežnar vabi k sveti maši, po sveti maši bo pa poroka Smrekarjeve Franice.

(Dalje prihodnjič.)

— Meka v Arabiji, znano versko središče islama, ima 80,000 stalnih prebivalcev.

Zeliš v osamljenosti zvestega prijatelja? Ga privoščiš svojim dragim? Naroči čimprej slovenski splošno misijonski mesečnik

"KATOLIŠKI MISIJONI"

V mesečnih obiskih te bodo razveseljevali ob tridesetletnem jubileju svojega obstoja skozi leto 1953 na 680 straneh. Urejevali od slovenskih lazaristov in tiskani v Buenos Airesu, ti bodo prinašali ob sodelovanju številnih slovenskih misijonskih pionirjev zanimiva poročila iz vseh delov sveta. Ob številnih lepih slikah boš lažje razumel aktualne članke, strahovito borbo človeštva za zmago dobrega nad zlim. Prijetno razvedrilo, široka razglednost, sočutje z duhovno bedo bližnjega, globoko cenjenje tvoje vere bodo bogati sadovi tega branja. V zahvalo se potrudi, da bodo KATOLIŠKI MISIJONI brani v sleherni pošteni slovenski hiši v izseljenstvu, od vseh, ki jim ni vseeno, kam svet drvi.

Naročite Katoliške misijone takoj ali zahtevajte prve številke na ogled: Lenček Ladislav, Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

Za U.S.A. in KANADO samo \$2 letno, s pestro prilogo "MISIJONSKA NEDELJA" na 178 straneh pa \$1 več. Pišite na naslov:

REV. CHARLES WOLBANG, C.M.

500 East Chelton Ave., Philadelphia 44, Pa. U.S.A.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črte.

Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

Let's Explore Ohio

Sheridan Monument, Somerset.

PHILIP HENRY SHERIDAN
(1831-1888)

General Sheridan, an Ohio boy who was to become one of the world's great cavalry leaders, had spent the night at Winchester. He was on his way from Washington, back to his army at Cedar Creek, 20 miles away. It was a clear, crisp autumn morning—October 19, 1864.

Then, "Like a herald in haste, to the chieftain's door, The terrible grumble, and rumble, and roar, Telling the battle was on once more, And Sheridan twenty miles away."

Sheridan knew perfectly the meaning of that "rumble, and roar." Early, the Confederate general, had swung his troops into action against Sheridan's army. Rienza, Sheridan's black charger, was lifted to a gallop. "Under his spurring feet, the road like an arrowy Alpine river flowed." Soon wounded men, stragglers and wagons were seen headed from the battle. "Turn back,"

Sheridan called. "The battle is behind you."

"He dashed down the line, 'mid a storm of huzzas, And the wave of retreat checked its course then, because The sight of the master compelled it to pause."

Twenty miles, fifteen miles, ten miles, five miles, Sheridan had galloped. The battlefield. Nothing could now stop his men. The Battle of Cedar Creek was won. Phil Sheridan lived as a boy in Somerset, Perry County. He attended school and at 14 clerked in a village store. But he always wanted to be a soldier. An appointment to West Point brought him his ambition.

He fought through the Civil War. He was military governor after the war of Texas, Louisiana and Missouri. He fought the Plains Indians of the West. In 1888 he was the third Ohioan to be made a general. He died two months later, 57 years old. At Somerset, an equestrian monument has been erected to his memory.

"Sheridan's Ride," written by J. Buchanan Read at Cincinnati, November 1, 1864, and first recited at Pikes Opera House by James E. Murdock. Courtesy The Standard Oil Co. (Ohio)